

Broj/Број: 01,2-50-1-127-30/05
Sarajevo/Сарајево: 21.12.2005.

ZAPISNIK

30. sjednice Komisije za vanjske poslove

Sjednica je održana 16.12.2005., s početkom u 10,00 sati.

Sjednici su prisustvovali članovi Komisije: Martin Raguž, Jelina Đurković, Sead Avdić, Azra Hadžiahmetović, Izet Hadžić i Nenad Mišić.

Odsutni su bili: Milorad Živković i Vinko Zorić.

Zbog imenovanja za sudiju Ustavnog suda BiH, gđa Seada Palavrić automatski je prestala biti poslanik u PDPSBiH, pa tako i član Komisije za vanjske poslove.

Sjednici su, kao gosti, prisustvovali: direktor Direkcije za evropske integracije Osman Topčagić te predstavnici Vanjskopolitičke inicijative BiH: Deniza Sarajlić – Maglić, Davor Vuletić i Zoran Kulundžić. Na sjednici su također bili i predstavnici Ministarstva komunikacija i prometa BiH Nikola Šego i Mirko Šekara, te predstavnik Ministarstva finansija i trezora Džemal Fako.

Zapisnik je vodila Merdžana Iglica, sekretar Komisije, i studenti-stažisti: Alma Kurtalić, Edina Harbinja i Vezira Jabučar.

Predsjedavajući Komisije Martin Raguž predložio je sljedeći

DNEVNI RED

1. Usvajanje Zapisnika 29. sjednice Komisije za vanjske poslove Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održane 29.11.2005.-Zabilješka o predstavljanju novoimenovanih ambasadora BiH pred Komisijom;
2. Informacija o kompletiranju tima za pregovaranje u procesu stabilizacije i pridruživanja BiH Evropskoj uniji, budućim aktivnostima i obavezama PSBiH (Informacija Direkcije za evropske integracije);
3. Informacija o održanom skupu „Vanjska politika BiH - između izazova i slabosti“ i susret s članovima Vanjskopolitičke inicijative BiH;
4. Zajednička izjava s 7. međuparlamentarnog sastanka Zajedničke komisije za evropske integracije PSBiH s delegacijom Evropskog parlamenta za odnose sa zemljama JI Evrope, Brisel, 23.-24.5.2005.;
5. Zajednička izjava sa 1. konferencije parlamentarnih komisija za evropske integracije država učesnica u procesu stabilizacije i pridruživanja EU iz JI Evrope, Sarajevo, 16.-18.6.2005.;
6. Rezolucija Evropskog parlamenta o Balkanu: 10 godina nakon Srebrenice;
7. Informacija o susretu ambasadora BiH u Teheranu s predsjednikom Komisije za vanjsku politiku i nacionalnu sigurnost Medžlisa IR Iran;
8. Izvještaj s Regionalnog sastanka predsjednika parlamenata, održanog na Bledu, 11.6.2005.;
9. Izvještaj sa I. dijela 51. zasjedanja Skupštine Zapadnoevropske unije, održanog u Parizu, 13.-16.6.2005.;

10. Izvještaj o službenoj posjeti (studijskom putovanju) delegacije Sekretarijata Predstavničkog doma PSBiH Predstavničkom domu Parlamenta Republike Italije, 19.-24.6.2005.;
11. Izvještaj o službenoj posjeti delegacije PSBiH Republici Francuskoj, 20.-25.6.2005.;
12. Zabilješka o razgovoru gosp. Šefika Džaferovića, zamjenika predsjedavajućeg PDPSBiH, s ambasadoricom IR Pakistan u BiH, održanom u Sarajevu, 29.8.2005.;
13. Izvještaj sa 2. svjetske konferencije predsjednika parlamenata, Njujork, 7.-9.9.2005.;
14. Izvještaj sa jesenjeg zasjedanja Parlamentarne skupštine OSCE-a, održanog na Svetom Stefanu, 7.-10.10.2005.;
15. Zabilješka sa sastanka s delegacijom Grupe prijateljstva Državnog zbora Republike Slovenije, održanog 8.11.2005.;
16. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
 - a) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Koreje o kreditu Fonda za privrednu razvojnu saradnju i Aranžmana između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Koreje o kreditu Fonda za privrednu razvojnu suradnju;
 - b) Memoranduma između Vlade Ruske Federacije i Vlade Bosne i Hercegovine, Vlade Republike Hrvatske, Vlade Republike Makedonije, Vlade Srbije i Crne Gore i Vlade Republike Slovenije o poravnanju međusobnih finansijskih potraživanja u odnosu na izmirenje računa iz robne rezerve između bivšeg SSSR-a i bivše SFRJ;
 - c) Protokola o izmjenama Konvencije o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF) od 3.6.1999.

Predsjedavajući je također predložio i sljedeće dopune dnevnog reda:

17. Informacija predsjedavajućeg Komisije o susretu s ambasadorom Češke Republike u BiH i aktivnostima na uspostavljanju međuparlamentarne saradnje između vanjskopolitičkih odbora dvije zemlje;
18. Informacija o inicijativi predsjedatelja Komisije za uspostavljanje kontakta sa Svetom Stolicom i mogući susret članova Komisije sa zvaničnicima Vatikana u narednom periodu;
19. Informacija o susretu predsjedavajućeg Komisije s ambasadorom Narodne Republike Kine o preciziranju uzvratne posjete Komisije za vanjske poslove Svekineskom kongresu NR Kine;
20. Tekuća pitanja.

Ad.1. Nakon što je otvorio raspravu o dnevnom redu, pri čemu nijedan član Komisije nije imao primjedbi ni sugestija, dnevni red jednoglasno je usvojen. Predsjedavajući je obavijestio prisutne članove da su Vinko Zorić i Milorad Živković opravdali svoje odsustvo, a da je Seada Palavrić, nakon preuzimanja dužnosti sudije Ustavnog suda BiH, prestala obavljati dužnost poslanika u PDPSBiH.

Ad.2. S obzirom da predsjedavajući Komisije Martin Raguž nije prisustvovao 29. sjednici Komisije, zamolio je sekretara Komisije Merdžanu Iglicu da ukratko informira članove o toku sjednice. Iglica je tom prilikom naglasila da je gđa Palavrić, koja je i vodila ovu sjednicu, tj. susret s novoimenovanih šest ambasadora BiH u inozemstvu, potpisala Zapisnik 29. sjednice. Nakon toga, Komisija je jednoglasno usvojila Zapisnik 29. sjednice Komisije.

Ad.3. Nakon pozdravnih riječi upućenih gostu, direktoru Direkcije za evropske integracije gosp. Topčagiću, predsjedavajući Komisije naglasio je da su, nakon dužeg vremena, otvoreni veoma važni pregovori za BiH i jedna veoma važna etapa u njenom približavanju evropskoj integraciji– proces pregovora za stabilizaciju i pridruživanje s EU.

Prema njegovim riječima, informacija o ovom procesu uvrštena je kao tačka dnevnog reda u svrhu informiranja članova Komisije, pa i čitave Parlamentarne skupštine BiH, ali i kako bi se stavio fokus na zadatak i ulogu PSBiH u ovom procesu, a sve radi postizanja kvalitetnije koordinacije između izvršne i zakonodavne vlasti. Raguž je istakao da je nakon osnivanja Direkcije mnogo učinjeno, ali da je potrebno još više uraditi. Pri tome velika odgovornost leži i na PSBiH i nadležnim komisijama, te da će tokom procesa postojati potreba za češćim sjednicama Komisije i domova PSBiH, kako bi se poboljšala saradnja između Vijeća ministara BiH, Direkcije, pregovaračkog tima i PSBiH kao krovnog tijela, koje ima zadatak da prati tok pregovora i da o tome informira javnost.

Topčagić je istakao da je važna saradnja zakonodavne i izvršne vlasti u fazi pripreme, ali i samog toka pregovora te, na kraju, i u fazi ispunjavanja obaveza preuzetih Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju s EU. Zatim je naveo hronologiju događaja prije i nakon otvaranja pregovora. Naime, najprije je, 21.10.2005., Evropska komisija ustanovila da je postignut značajan napredak u 16 prioriternih oblasti, što je bila osnova za prijedlog Vijeću ministara EU za početak pregovora. Nadalje, 21.11.2005., Vijeće ministara EU donijelo je odluku o prihvatanju prijedloga te je zatražilo od Evropske komisije da što prije počne pregovore s BiH, nakon čega su pregovori zvanično i svečano otvoreni, i to 25.11.2005.

Inače, Evropska komisija je u svojim aktivnostima prema BiH do sada objavljivala i značajne dokumente kao što su redovni godišnji izvještaj o napretku u procesu stabilizacije i pridruživanja, koji je ranije bio objavljivao u martu tekuće godine za prethodnu godinu, dok je ovaj put to učinjeno već u novembru za 2005. Potom su tu još dokumenti «Evropsko partnerstvo» i „Strategija proširenja EU 2005“. Svi ovi dokumenti su u fazi prevođenja s engleskog jezika i, prema riječima gosp. Topčagića, veoma su važni, te bi bilo dobro da se i poslanici upoznaju s njihovim tekstom. Pritom je naročito značajan navedeni Izvještaj, koji je sada postao tzv. Progress Report.

Dokument «Evropsko partnerstvo» značajan je zato što ima dva dijela u kojima se određuju kratkoročni i srednjoročni prioriteti, pri čemu kratkoročnih ima 97, a srednjoročnih oko 55. U ovom dokumentu istaknuto je šest ključnih prioriteta, iz oblasti u kojima će se s posebnom pažnjom pratiti napredak, a pogotovo eventualni zastoj u ispunjavanju obaveza, koji bi onda mogao značiti i suspenziju pregovora. Osim toga, ovi prioriteti su esencijalni i za sam reformski proces u BiH, a oni se mogu sumirati u sljedeće oblasti: puna saradnja s Haškim tribunalom, reforma policije, reforma javne uprave, funkcionalnost ekonomskog internog tržišta, itd. Topčagić istakao je da se od BiH očekuje Program i elaborat «Evropskog partnerstva» do februara sljedeće godine, a prije ministarskog sastanka u martu 2006. u Salzburgu.

Što se tiče pregovaračkog tima, Topčagić je članove Komisije upoznao o tome da postoji državna delegacija koja je rezultat dogovora osam lidera političkih stranaka BiH u Briselu. Ovu delegaciju čine predsjedavajući Vijeća ministara BiH i još pet ministara (ministar odbrane, sigurnosti, vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, pravde i civilnih poslova), te direktor Direkcije za evropske integracije, šef misije BiH u Briselu, gđa Lidija Topić i gosp. Igor Davidović, glavni pregovarač. Zadaci državne delegacije su formiranje pregovaračkog tima i davanje uputstava timu za stvaranje pozicija Bosne i Hercegovine u tim pregovorima. U vezi s iskustvima zemalja iz okruženja u ovom procesu, Topčagić je rekao da je Direkcija davno počela sagledavanje relevantnih iskustava Hrvatske i Makedonije, te analize tekstova sporazuma, organiziranje pregovaračkog tima i sl. Tako je u BiH odlučeno da će postojati osam radnih grupa čiji su šefovi članovi pregovaračkog tima, pri čemu će se u pregovarački tim uključiti i stručnjaci iz različitih oblasti, državni službenici iz Direkcije, kako bi se postigla i horizontalna uključenost i osigurala pomoć glavnom pregovaraču. Šefovi institucija koje su po zakonu nadležne za pojedine oblasti u pregovorima će, uz resornog ministra, biti glavni pregovarači. Ovaj proces formiranja pregovaračkog tima je završen, glavni pregovarač

ima imena svih članova pregovaračkog tima, te se trenutno radi na strukturiranju radnih grupa, što bi trebalo biti završeno veoma brzo, naveo je Topčagić, kao i dokument „Smjernice za rad pregovaračkog tima“, koji je već završen i bit će uskoro dostupan poslanicima PSBiH. Tekst Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s EU za BiH bit će uručen državnoj delegaciji BiH 20.12.2005. u Briselu, pri čemu se očekuje da će tekst našeg sporazuma uvelike biti sličan onom za SiCG, a koji se u nekim dijelovima razlikuje od odgovarajućeg sporazuma za Hrvatsku.

Također, Direkcija je pripremila i detaljniji uvid u stanje zakonodavstva u BiH iz oblasti koje su pokrivene sporazumom, a posebno onih obuhvaćenih tranzicijskim periodom, što, prema riječima Osmana Topčagića, predstavlja solidnu osnovu za rad pregovaračkih grupa. Sporazum je po svojoj prirodi trgovinski, te su iz tog razloga mobilizirani i Jedinica za ekonomsko planiranje i razvoj (EPPU), Zavod za statistiku, te Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Topčagić je istakao i posebnu važnost ugovaranja prijelaznog perioda za ovaj trgovinski sporazum, pri čemu će značajan doprinos dati i EPPU. Naveo je primjere Republike Hrvatske koja je ugovorila šest godina prijelaznog perioda, a Makedonija deset godina, nakon čega se ukidaju carine na uvoz robe iz EU.

Očekuje se da će BiH ugovoriti prijelazni period od deset godina, te da će se smanjenje carinskih stopa odvijati određenom dinamikom i uobičajenom metodologijom, pri kojoj se odmah ili u kratkoročnom periodu ukidaju carine na proizvode koji nisu osjetljivi, za srednje osjetljive će to biti u srednjoročnom periodu, a za osjetljive po isteku ugovorenog roka. Posljedice ukidanja carina na proizvode iz EU bit će nužno smanjenje budžetskih prihoda, te jačanje konkurencije na internom tržištu, gdje će se ugroziti domaći proizvođači. Zadatak EPPU-a je da pripremi analizu ovih efekata, s posebnim akcentom na smanjenje budžetskih prihoda. Ova analiza će, kako je istakao Topčagić, biti veoma korisna pregovaračkom timu. Topčagić je ukazao na daljnju dinamiku odvijanja pregovora.

Nakon preuzimanja teksta sporazuma, 20.12.2005. u Briselu, 12.1.2006. obaviti će se detaljniji dogovori s direktorom za našu regiju pri Evropskoj komisiji, a 25.1.2006. označen ja kako datum prijedloga EK za prvu rundu zvaničnih pregovora. Inače, cijeli proces pregovora odvija se u tri runde zvaničnih (političkih) pregovora i četiri runde tehničkih pregovora. Pregovori u svakoj rundi traju po jedan dan, a sljedeći dan je sastanak koji se do sada zvao Consultative Task Force (CTF). Sada on mijenja naziv u RPM (Reform Process Monitoring). Dakle, dužinu pregovora određivat će tok reformi, te će se u svakoj rundi drugi dan sastanka razgovarati o napretku u pojedinim prioritetnim oblastima. Ova prezentirana dinamika predviđena je do juna 2006. To znači da će se u januaru 2006. održati zvanični sastanak, nakon koga su planirana dva tehnička, u martu i maju, te u junu još jedan zvanični sastanak. Nakon toga, u drugom polugodištu 2006., ostaju još dva tehnička i jedan zvanični sastanak.

Predviđa se da bi cijeli proces trebalo da bude završen do kraja godine ili, u najboljem slučaju, do općih oktobarskih izbora. Opredjeljenje državne delegacije je da u pregovaračkom timu treba da budu uglavnom državni službenici, kako bi se mogao ostvariti kontinuitet pregovora i nakon izbora, što je bio i pristup Hrvatske u ovakvim pregovorima vođenim između novembra 2000. i maja 2001. Hrvatska je tada imala 26 članova pregovaračkog tima, u rangu pomoćnika ministara i šefova odjela. Za svaku radnu grupu u timu BiH predviđena je i po jedna ili dvije osobe iz Direkcije, te po jedna osoba u Briselu zadužena za praćenje te oblasti. Zato je, prema riječima Osmana Topčagića, opredjeljenje Vijeća ministara BiH da se misija u Briselu pojača kadrovima iz ministarstava i Direkcije. Za proces pregovaranja je u budžetu za narednu godinu predviđeno oko tri miliona KM.

Predsjedavajući Raguž je gops.Topčagiću, u ime Komisije, zahvalio na iscrpnom pregledu dovoljnom za raspravu u Komisiji, te rezimirao tri važne činjenice:

- da će iduće sedmice pregovarački tim biti kompletan,
- da je 20.12.2005. preuzimanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s EU,
- da u januaru 2006. pregovori i zvanično počinju, i da je projekcija završetka pregovora do oktobarskih izbora optimalna, a do kraja 2006. realna.

Martin Raguž je još jednom ponovio značaj potrebe traženja jasnog Akcionog plana pregovora od Vijeća ministara BiH, koji uključuje i obaveze PSBiH, kako bi se, u skladu s tim, mogao kvalitetno planirati program rada PSBiH za sljedeću godinu. Pritom je, prema njegovom mišljenju, važno sačiniti i projekciju manevarskog prostora za BiH, uzevši u obzir i trenutno loše stanje privrede u BiH.

Sead Avdić je, uzevši riječ, izrazio zadovoljstvo raspravom o ovom historijskom koraku za BiH deset godina nakon Dejtona. Međutim, istakao je da procedura imenovanja glavnog pregovarača nije u duhu intencije da BiH u što kraćem periodu uđe u članstvo EU, te ukazao na nedostatke i postojanje paralelizma između glavnog pregovarača i pregovaračkog tima, s jedne strane, i državne delegacije, s druge. Također, Avdić je u vezi s tim postavio i određena pitanja. Prvo, koja je pozicija glavnog pregovarača, a koja predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH. Drugo, s obzirom da u državnom delegaciji jedan broj njenih članova čine i ministri, kao i stranački lideri, Avdić je istakao problem radikaliziranja odnosa u timu u predizbornom periodu. Treće, postavio je pitanje imenovanja članova pregovaračkog tima od strane osam stranačkih lidera, smatrajući da je to trebalo da učini PSBiH. Četvrto, problem je, prema njegovom mišljenju, i dinamika usvajanja zakonskih propisa prije izbora i sustizanje postavljenih rokova, s obzirom da je potrebno usvojiti od 1500 do 3000 zakona. Izrazio je posebnu zabrinutost da bi timski rad u pregovaračkom timu mogao biti ugrožen tokom predizborne kampanje i istakao značaj Direkcije za evropske integracije kao nepolitičkog tijela kako bi se to izbjeglo. Avdić je predložio da Komisija traži od pregovaračkog tima da radi na olakšavanju viznog režima za građane BiH, kako bi se BiH deblokirala u predstojećem periodu lobiranja i vođenja aktivnosti u pregovorima.

Nenad Mišić, je, na početku svoje diskusije, podržao prijedlog predsjedavajućeg u vezi s Akcionim planom u kojem će se tačno vidjeti šta se i kada treba uraditi. Istakao je da BiH predstoji lavina posla, koja zahtijeva mnogo stručnjaka i politički konsenzus pozicije i opozicije. Međutim, Mišić je izrazio rezervu u vezi s članovima pregovaračkog tima, te upozorio na potrebu ozbiljnog pristupa pregovorima, posebno tokom predizborne kampanje, pri čemu se proces ne treba koristiti u političke svrhe..

Azra Hadžiahmetović izrazila je zadovoljstvo uvrštavanjem ovog pitanja u dnevni red, ali i ona je također postavila neka veoma važna pitanja. Naime, nju je zanimalo da li je ijedna zemlja koja je prošla kroz ovaj proces imala ovakvu strukturu pregovaračkog tima, jer ona smatra da se ovakvim usložnjavanjem strukture i izloženim modelom stvaraju komplikacije, te misli da je potrebno ovo pitanje otvoriti na sjednici PSBiH, kada bi Topčagić ili neko drugi iz Vijeća ministara BiH trebalo da izloži iskustva drugih zemalja u ovom procesu. Zatim je, prema njenom mišljenju, potrebno podsjetiti na vrijeme sve faktore odlučivanja na kratkoročne prioritete koje bi mogli biti kočnica pregovorima. Azra Hadžiahmetović rekla je kako je očekivala da će Topčagić više govoriti o ulozi Parlamenta, te je pritom podsjetila da su pojedine zemlje u okruženju prema sporazumu bile obavezne osnovati posebnu komisiju unutar nacionalnog parlamenta za ovaj dio procesa pridruživanja EU. Osim toga, naglasila je i potrebu dostavljanja teksta sporazuma svim članovima Komisije za vanjske poslove PDPSBiH kako ne bi došlo do politiziranja pojedinih tačaka, a posebno onih koje obuhvataju prijelazni period. Ukazala je i na problem odsustva odgovarajućih instrumenata na državnom nivou, s obzirom da većina elemenata sporazuma neće biti u nadležnosti države BiH, pa iako se već duže vremena govori o ustavnim promjenama, pitanje je da li će se one završiti do januara 2006., te je zato potrebno da Komisija isposluje podršku na državnom nivou u PSBiH za

pitanja za koja Vijeće ministara BiH nije nadležno, pri čemu, prema njenom mišljenju, posebnu ulogu treba odigrati i predsjedavajući Komisije kao član Kolegija.

Predsjedavajući Komisije Raguž je, zatim, sažeo raspravu u tri zaključka:

1. **Suština ove rasprave nije bila u tome da se iscrpe sva pitanja nego da se informira Komisija i javnost o ključnim elementima pregovaračkog procesa, te da se izbjegne blokiranje rada PSBiH. PSBiH bi trebalo da bude pokretač procesa usklađivanja i angažiranja svih društvenih faktora, namećući svoju kontrolnu ulogu i tako se etablirajući u javnosti. Osim toga, PSBiH treba javno obznaniiti dinamiku rada prema prioritetima koje će dobiti od Vijeća ministara BiH i pregovaračkog tima. Potrebno je tako sinhronizirati Akcioni plan pregovaračke grupe i plan rada PSBiH kako ne bi bilo vakuuma u radu;**
2. **Pitanje koje se nakon rasprave pokazalo utemeljenim jeste da li aktuelna Zajednička komisija za evropske integracije PSBiH može valjano i adekvatno uraditi posao vezan za pregovore o stabilizaciji i pridruživanju s EU;**
3. **U vezi s ovim, Komisija je zaključila da je potrebno razmotriti pitanje nove organizacione strukture u PSBiH kako bi, s narastajućim obavezama u pregovaračkom procesu, ovaj najviši zakonodavni organ u državi mogao pravovremeno i efikasno odgovoriti zahtjevima i očekivanjima evropskog partnera.**

Osman Topčagić je, pojašnjavajući pojedina pitanja, upoznao Komisiju da je u Sloveniji tokom procesa pridruživanja EU usvojeno oko 340 zakona i 1800 podzakonskih akata, kao operativnijeg načina rada. Ne dovodeći u direktnu vezu ove pregovore i donošenje zakona, on je ipak naglasio da je u skladu s obavezama iz dokumenta «Evropsko partnerstvo» potrebno donijeti određeni broj zakonskih akata, jer je ovaj dokument definirao neke nove prioritete, neke stare promijenio, a oni koji još nisu ispunjeni, ostali su i u ovom dokumentu kao obaveza.

Ovi prioriteti nisu novi uslovi, kako se to prezentira u javnosti, već predstavljaju nove zadatke u novim fazama pridruživanja, te s time treba upoznati i javnost, a ne plašiti je brojevima i obavezama. U vezi s pitanjem o državnoj delegaciji, Topčagić je upoznao Komisiju o tome da nju nisu imenovali lideri osam političkih stranaka, nego Vijeće ministara BiH, te da ona predstavlja podršku na političkom planu. Pregovarački tim priprema pozicije, a Vijeće ministara BiH daje uputstva i radi prema odgovarajućim zakonima. Istakao je da ne postoji jedinstven recept za sve zemlje o osnivanju pregovaračkog tima, pri čemu je naveo primjer SiCG, gdje tim čine ministri, a glavni pregovarač je ministar vanjskih poslova.

Azra Hadžiahmetović je na to ponovo naglasila činjenicu da nijedna zemlja nije imala dvije strukture, tim i delegaciju, u ovoj fazi, a Avdić je istakao kompliciranost procedure u kojoj pregovarački tim priprema pozicije, delegacija ih odobrava i daje u proceduru Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH. Raguž se također pridružio dilemama oko potrebe postojanja delegacije kao filtera ka Vijeću ministara BiH, te iznio stav da ova pitanja treba ozbiljnije razmotriti u javnoj raspravi. Topčagić je, na pitanje o korištenju pretpristupnih fondova, odgovorio da su za to potrebne posebne odluke EU, te je to pitanje još nejasno.

U vezi s posebnom komisijom u PSBiH, Topčagić je članove Komisije podsjetio da trenutno pri Evropskom parlamentu postoji Delegacija za odnose sa zemljama Jugoistočne Evrope, koja uključuje BiH, SiCG (sa Kosovom) i Albaniju, i koja komunicira s aktuelnom Zajedničkom komisijom za evropske integracije PSBiH. No, istakao je da će se kasnije imenovati posebna delegacija EP za BiH, kada će možda biti vrijeme da se osnuje i posebna komisija ili odbor pri PSBiH koja će direktno učestvovati u pregovaračkom procesu. Topčagić se na kraju saglasio s članovima Komisije da država ne posjeduje dovoljno instrumenata u smislu nadležnosti, ali je također ukazao i na stav Evropske komisije da nije bitan kvantitet nego kvalitet institucija države.

Predsjedavajući Raguž zaključio je ovu tačku dnevnog reda, uz zaključke o neposrednim zadacima u sljedećem periodu:

- 1. Komisija će inicirati raspravu u Predstavničkom domu PSBiH i predložiti usvajanje Plana rada za 2006., a na osnovu Akcionog plana Vijeća ministara BiH;**
- 2. Komisija će rukovodstvu PSBiH sugerirati da je potrebno razmotriti organizacionu strukturu PSBiH i, nakon obavljene javne rasprave o ovom pitanju, eventualno inicirati uspostavljanje posebne komisije ili odbora za pregovaranje s EU;**
- 3. Komisija i PSBiH dat će svoj doprinos afirmiranju cjelokupnog pregovaračkog procesa u javnosti.**

Ad. 3. Predsjedavajući Komisije Raguž pozdravio je predstavnike Vanjskopolitičke inicijative BiH koji su se odazvali pozivu da dođu na sjednicu i zamolio ih da ukratko predstavljaju svoju organizaciju i prijedloge za moguću saradnju s PSBiH. Naglasio je značaj jedne ovakve nevladine organizacije koja može umnogome doprinijeti standardima i kvalitetu vanjske politike BiH kroz svoju kritičku i naučnu analizu postojećeg stanja u ovoj oblasti.

Zatim je predstavnica VPI gđa Deniza Sarajlić - Maglić upoznala je Komisiju s razlozima osnivanja ove NVO. Naime, predstavnici VPI konstatirali su da se nevladin sektor nedovoljno bavi ovom tematikom, dodajući da se nijedna NVO ne bavi isključivo vanjskom politikom, koja je živa materija, te da je potrebno kroz akademske rasprave, tekstove i analize stalno pratiti razvoj vanjske politike BiH. VPI se vanjskom politikom bavi s akademskih stanovišta, analizirajući tako poziciju BiH, te na koji način naše institucije mogu odgovoriti savremenim izazovima vanjske politike. Način rada, međutim, nije tipično akademski, s obzirom da se VPI, prema riječima Denize Sarajlić - Maglić, ne želi zatvarati u svoje prostorije i analizirati teme koje nemaju realnu podlogu u BiH, već žele sve svoje rasprave stavljati u kontekst vanjske politike BiH, njenih slabosti, snage, organizacije, te predložiti i određena rješenja i poboljšanja.

Ovdje je gđa Sarajlić-Maglić spomenula i tri analize VPI: „Koncept odgovornosti i neodgovornosti vlasti“, „Naša diplomatija, snage i slabosti“ i „Mjesto naše vanjske politike između izazova i slabosti“.

Zoran Kulundžić spomenuo je četiri stuba na kojima počiva VPI: 1. Politička analiza; 2. Vanjskopolitički forum i Vanjskopolitički magazin; 3. Monitoring EU integracije BiH; 4. Online pristup VPI-a, gdje su svi radovi VPI dostupni na njihovoj web stranici, www.vpi.ba, gdje se nalazi i baza podataka o domaćim i stranim institucijama.

Davor Vuletić naglasio je da se VPI bavi suštinskim stvarima u vanjskoj politici, bazira svoja istraživanja na faktima, ekspertizama, analizama, itd., te želi pomoći institucijama BiH, pa i PSBiH da počne razmišljati i u nekim drugim pravcima. VPI, ustvari, predstavlja inicijativu domaćih ljudi prema našoj vanjskoj politici, odnosno nosiocima ove politike.

Predsjedavajući Komisije Raguž je potom podržao partnerstvo Komisije s VPI, ističući da je važno da PSBiH koristi ekspertizu i kapacitete ove organizacije, međutim, isto tako, naglasio je da PSBiH ne želi nikako uticati na nezavisnu poziciju ove nevladine organizacije. Prijedlog Martina Raguža je da se spomenute analize VPI-a podijele svim poslanicima PSBiH. Sead Avdić rekao je da je potrebno i sljedeće godine nastaviti praksu javnih saslušanja u PSBiH, te da se jedno takvo saslušanje može organizirati i o ovoj temi, uz prisustvo predstavnika VPI-a. Gđa Sarajlić-Maglić pozvala je članove Komisije da prisustvuju okruglim stolovima u organizaciji VPI-a.

Nenad Mišić postavio je pitanje finansiranja VPI, na što je Zoran Kulundžić odgovorio da VPI radi na principu prezentacije projekata i novac se dobiva za odobrene projekte, ali da je od velike pomoći i u finansijskom i u stručnom smislu fondacija

Friedrich Ebert, koja je u partnerstvu s VPI-om. Interes za ovakvu saradnju i pomoć pokazale su i ambasade Turske i Švicarske u BiH. Azra Hadžiahmetović uvjerila je goste da Komisija stoji na raspolaganju VPI-u, ako nikako drugačije, onda kao jedan vid logističke podrške.

Jelina Đurković ukazala je na problem općeg nedostatka kapaciteta bh. diplomatije, te istakla da je neophodno raditi na obrazovanju našeg diplomatskog kadra, pri čemu bi dobro došla jedna diplomatska škola u BiH.

Gđa Sarajlić -Maglić zahvalila je na pomoći koju je ponudila Komisija, rekavši da VPI ne želi da je se podrži samo radi imena, nego prvenstveno radi njenih rezultata, koji nisu samo okrugli stolovi i konferencije, već i značajan pisani trag u vidu različitih publikacija koje VPI izdaje. Ona je podržala ideju o diplomatskoj školi, te upoznala Komisiju da jedna takva ideja već postoji u VPI-u koja bi se u dogledno vrijeme mogla i realizirati.

Raguž je, zahvalivši se još jednom gostima, **zaključio ovu tačku prijedlogom o organiziranju javnog saslušanja o vanjskoj politici BiH sa svim akterima koji se ovom problematikom bave. Ova javna rasprava trebalo bi da bude organizirana što prije, pogotovo zbog novih okolnosti vezanih za najavljeno dobivanje teksta Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH Evropskoj uniji.**

Potom je predložio da pređe na 16. tačku dnevnog reda, što su ostali članovi prihvatili.

Ad. 16. Predstavnici Ministarstva za komunikacije i promet ukratko su upoznali Komisiju sa Sporazumom između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Koreje, koji je zaključen na 10 godina i ostaje važi do opoziva, te da je to globalni sporazum koji omogućava zaključenje užih aranžmana.

Aranžman uključuje 20 miliona dolara, namijenjenih sektoru zdravstva, odnosno tri bolnička centra: u Sarajevu, Banjoj Luci i Mostaru, o čemu će se zaključiti poseban sporazum. Kredit je povoljan za BiH, s kamatnom stopom od 1,5% na 30 godina uz 10 godina gracie perioda. Bez ratifikacije ovog sporazuma ne mogu se zaključiti ugovori o nabavci opreme za bolničke centre. Predsjedavajući je zatim predložio Komisiji da da saglasnost na Sporazum, što je Komisija i učinila, i jednoglasno se pozitivno odredila prema Sporazumu.

Dalje, predstavnici ovog ministarstva predstavili su glavne izmjene COTIF-a, rekavši da su istekli rokovi za ratifikaciju izmjena Konvencije, kao i da su one veoma značajne za željeznički saobraćaj u BiH, te da se promjene odnose na granične formalnosti, razmjene vagona, infrastrukturu željeznica. Ove izmjene značajne su radi pružanja mogućnosti željeznici BiH da koristi vozove drugih željeznica a njima se daje i šira mogućnost međunarodnom željezničkom saobraćaju. Konvencija dalje regulira pitanja koja se inače reguliraju bilateralnim sporazumima, te svaka zemlja potpisnica za pitanja regulirana Konvencijom ne mora potpisivati posebne bilateralne sporazume, a ako se ne ratificira, država gubi sve pogodnosti koje proizilaze iz nje. Raguž je konstatirao da je jasno kako je rješavanje ovog pitanje hitno i preporučio Komisiji da da prethodnu saglasnost, što je ona jednoglasno i učinila.

Predstavnik Ministarstva finansija i trezora upoznao je Komisiju s podatkom da je bivši SSSR dugovao bivšoj SFRJ 2 milijarde klirinških dolara, što predstavlja milijardu i 290 miliona USD, te da je iznos nakon sukcesije raspodijeljen među novim državama, pri čemu je BiH pripalo 15.5% ili 125 miliona USD. Potpisani memorandum predviđa zaljučivanje bilateralnih sporazuma za izmirenje obaveza između država nastalih raspadom SFRJ i Ruske Federacije. Sve države sukcesori SFRJ dogovorile su i utvrdile svoje obaveze, osim BiH. Na pitanje Raguža zašto BiH to nije učinila, gosp.Fako odgovorio je da je razlog vjerovatno u činjenici da BiH također ima i dugovanja prema Ruskoj Federaciji u iznosu od 104 miliona dolara, što je tzv. ratni dug. Međutim, u taj dug ulaze i komercijalni dugovi preduzeća, te taj cjelokupni dug nije samo državni dug. Ipak,

prema njegovim riječima, ovo nije validan razlog neratifikacije memoranduma. Gosp. Mišić i sekretar Komisije gđa Iglica su nakon toga ukazali na greške u tekstu Sporazuma, odnosno na nepodudarnosti prijevoda i originalnog teksta. Raguž je predložio da se ipak da saglasnost na memorandum, ali da se preuzme obaveza ispravke teksta do sjednice PDPSBiH, zakazane za 21.12.2005. Komisija je jednoglasno usvojila ovaj prijedlog.

Ad. 17. Predsjedavajući Komisije ukratko je upoznao članove Komisije sa sadržajem sastanka koji je održao s ambasadorom Češke Republike u BiH, u kojem je izražena obostrana želja za uspostavljanjem međuparlamentarne saradnje na nivou vanjskopolitičkih odbora. U tom smislu, iz Komisije je, preko MVP-a BiH, upućena inicijativa Parlamentu Češke Republike za susret parlamentarnih delegacija dvije države. Raguž je također predložio da se ova, ali i još neke predviđene i nerealizirane posjete uvrste u godišnji plan Komisije za 2006. godinu, što je jednoglasno prihvaćeno.

Ad. 18. Predsjedavajući Komisije upoznao je članove i s inicijativom upućenoj prema Svetoj Stolicu kako bi se bolje upoznale državne strukture Vatikana i potpisali bilateralni sporazumi s ovom državom. Komisija se saglasila s ovom inicijativom i zaključila da bi u narednoj godini trebalo da bude upriličen susret s čelnim ljudima Vatikana.

Ad. 19. Martin Raguž dao je članovima Komisije informaciju o svom susretu s ambasadorom Narodne Republike Kine u BiH prilikom kojeg je precizirana uzvratna posjeta delegacije Komisije za vanjske poslove Svekineskom kongresu NR Kine, sugerirajući pri tome drugu polovinu marta ili početak aprila 2006. kao eventualne periode posjete, kao i to da Kinu posjeti petočlana delegacija. Ovo su članovi Komisije jednoglasno prihvatili.

Govoreći dalje o bilateralnim odnosima i posjetama Komisije za vanjske poslove, predsjedavajući je naveo i nerealiziranu uzvratnu posjetu Iranu, pri čemu je dogovoreno da se zatraži izvještaj našeg ambasadora u Teheranu.

Zaključak Komisije o posljednje tri tačke dnevnog reda bio je da Komisija u sljedećoj godini planira posjete Kini, Iranu i Vatikanu, kao odlazeće, a kao moguće su pomenute i posjete Španiji i Japanu. Sekretar Komisije gđa Iglica podsjetila je članove Komisije da je već ranije pokrenuta inicijativa za posjetu predstavnicima Vanjskopolitičkog odbora Nacionalnog vijeća Parlamenta Austrije i naglasila da je u od izuzetne važnosti za BiH u narednom šestomjesečnom periodu to i realizirati, s obzirom da Austrija preuzima predsjedavanje EU od januara 2006.

U daljnjem toku sjednice, a radi bolje efikasnosti rada Komisije, sekretar gđa Iglica predložila je da se tačke 4., 5., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. dnevnog reda prime k znanju i prihvate, s obzirom da članovi Komisije ove informacije i izvještaje uglavom već odavno imaju i nisu na njih do sada imali primjedbi ni komentara.

Komisija je, dakle, jednoglasno prihvatila tačke 4., 5., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. dnevnog reda, dok je 6. tačka dnevnog reda, zbog svoje važnosti i ozbiljnosti, ostavljena za raspravu na prvoj sljedećoj sjednici Komisije.

Sjednica je završena u 13,30 sati.

Predsjedavajući Komisije
Martin Raguž

Zapisnik 30. sjednice Komisije sačinile:
Merdžana Iglica, sekretar Komisije

Alma Kurtalić, Edina Harbinja i Vezira Jabučar, studenti-stažisti

Kopija: MVP-u BiH